

İZMİR KALKINMA AJANSI

MAVİ BÜYÜME PARADİGMASI VE KARADENİZ İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

Cangül KUŞ

Proje ve İş Geliştirme Koordinatörü

Mayıs 2022

Sunum Yapısı

01

MAVİ BÜYÜME KAVRAMI

02

TÜRKİYE'DE MAVİ BÜYÜME: İZMİR ÖRNEĞİ

03

KARADENİZ İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

BÖLÜM 1

MAVİ BÜYÜME KAVRAMI

Sürdürülebilir Kalkınma

- ❑ Ekonomik ve sosyal hedefleri güvence altına alırken, doğal kaynakları gelecek nesiller için korumak....
- ❑ Ekonomik ve sosyal yapıyla çevre etkileşiminin bütüncül bir şekilde değerlendirmek,
- ❑ Bugünkü ve gelecekteki nesillerin kalkınmanın getirdiği fırsatlardan hakkaniyetli bir şekilde yararlanması,
- ❑ 40 yıllık önemli bir gelişim süreci

Yeşil ve Mavi Büyüme (Rio+20 Konferansı)

Yeşil Büyüme

- Varlığımızın temelini oluşturan doğal kaynaklar ve çevresel unsurların devamını sağlamak,
- Aynı zamanda ekonomik büyüme ve gelişmeyi teşvik etmek,
- Karasal ekosistemlere dayanıyor.

Mavi Büyüme

- Yeşil büyüme kavramı ile uyumlu,
- Ancak karasal ekosistemlerden ziyade sucul ekosistemlere dayanıyor.
- Okyanuslar, denizler ve iç suların yaşam ve ekonomi ile doğrudan ilişkili,
- İnsanlık için büyük önem arz ediyor.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)

- Dünya çapında kalkınmaya ilişkin 2030 gündemi
- Kapsayıcı yaklaşım ile sürdürülebilirliği tüm boyutları
- 17 küresel hedef
- 14 numaralı SKH: *Okyanusların, denizlerin ve deniz kaynaklarının, sürdürülebilir kalkınma doğrultusunda muhafaza edilmesi ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması*

Sürdürülebilir Kalkınma İçin KÜRESEL AMAÇLAR

Mavi Ekonomi

OKYANUS
VE
DENİZLER

EKONOMİK
FAALİYETLER

GELİR,
KATMA
DEĞER, YENİ
İŞLER

Mavi Büyüme Felsefesi

- ❑ Denizlerin ve kıyıların potansiyelini istihdam ve büyüme için harekete geçirmek,
- ❑ Denizel çevre ve biyoçeşitliliğin devamını sağlamak,
- ❑ Okyanuslar ve denizleri gelecek nesiller için sürdürülebilir biçimde yönetmek.

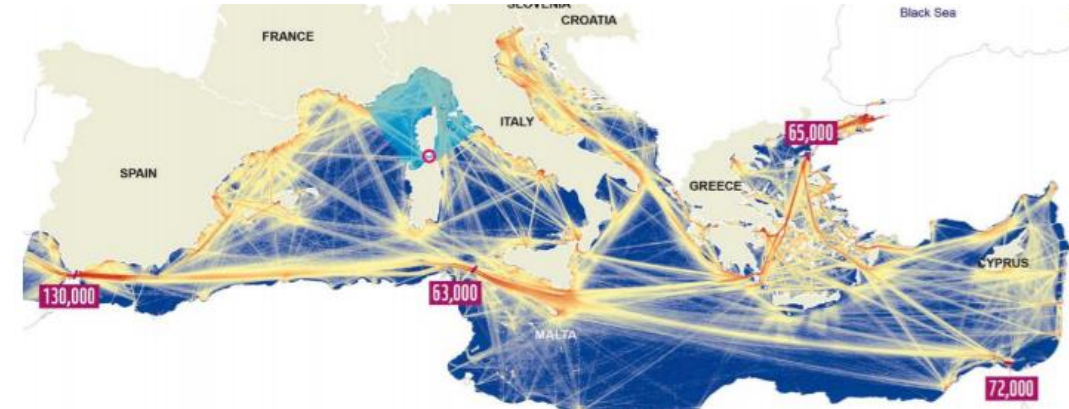
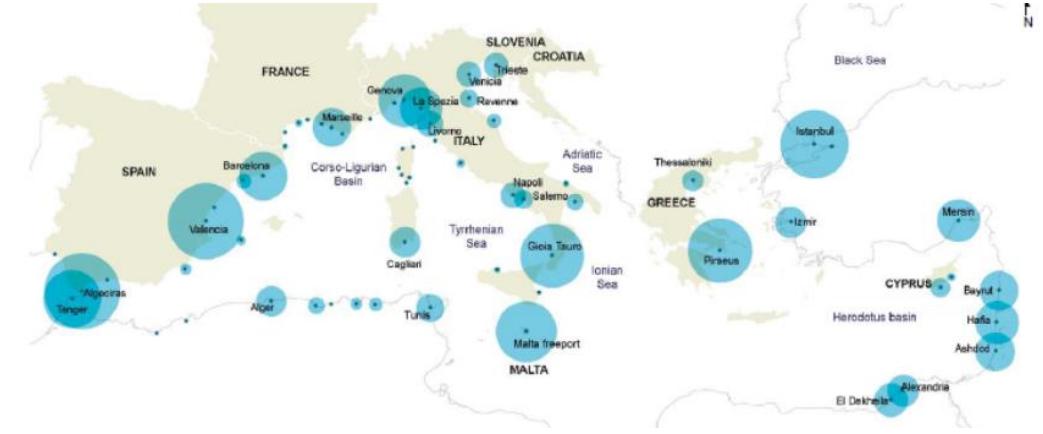
Mavi Ekonomi Sektörleri

- AB kaynaklarında **Geleneksel (established)** sektörler;
- Denizyolu taşımacılığı,
- Liman hizmetleri,
- Gemi inşası ve onarımı,
- Su ürünleri yetiştiriciliği,
- Balıkçılık,
- Kıyı turizmi,
- **Gelişen (emerging)** sektörler:
- Mavi enerji
 - Deniz üstü rüzgar enerjisi
 - Dalga enerjisi
 - Gel-git enerjisi
- Mavi biyoteknoloji,
- Deniz suyunun arıtılması (ters ozmos)
- Deniz dibi madenciliği,

Deniz Taşımacılığı ve Liman Hizmetleri

- Denizyolu taşımacılığı, yolcuların ve malların gemiler vasıtasıyla taşınması işlemidir. Limanlar başlangıç, aktarma veya bitiş noktalarıdır.
- Ekonominin küreselleşmesi ile birlikte dünyada kıtalararası ticaret artmakta ve bu artış içinde, özellikle ağır ve hacimli yükler için denizyolu taşımacılığı öne çıkan alternatif olmaktadır. Hava, kara ve demiryoluna göre daha ucuz, çevreci ve güvenilir olması ile dünya ticareti %85 oranlarında denizyolu ile yapılmaktadır.
- Küresel bazda yük hacmi son yarım yüzyılda 20 kat büyümüştür. Konteyner taşımacılığı en hızlı gelişme gösteren taşımacılık türüdür.
- Çin'in, Şanghay Limanı dünyanın en işlek konteyner limanı olurken, Asya bu alanda güçlü pozisyona sahiptir.
- Akdeniz Havzası dünyanın en işlek su yollarından birisi olarak yarıya yakını Yunanistan ve İtalya'da konumlanmış 600'ün üzerinde ticari liman ve terminale sahiptir.

Gemi İnşası ve Onarımı

- GEMİ: Öngörülen bir görevi yerine getirmek için imal edilmiş hareketli bir su üstü veya su altı aracı. Deniz ticaretinin ve savunma prensibinin vazgeçilmez ögesi.
- Gemi inşa sektörü: Gemi ve yüzer yapılar, eğlence ve spor amaçlı teknelerin yapımı, deniz makineleri, deniz araçları, gemilerin ve teknelerin bakım ve onarımı faaliyetlerini içerir.
- Çelik, makine imalat, elektrik-elektronik, boya ve lastik-plastik gibi pek çok sanayi kolu ile işbirliği içindedir.
- Avrupa'da rekabet halinde 300'den fazla tersane vardır.
- 2017 itibariyle Avrupa mavi ekonomisinde istihdamın %8'i, katma değer %8'i ve karın %5'i gemi yapımı ve onarımı sektörlerinden gelmektedir.
- Türkiye'de **77** adet faal tersane bulunmaktadır. Gemi inşa sektörünün Türkiye ekonomisine yeni gemi inşasından **1,5 milyar dolar**, gemi bakım ve onarımından **1 milyar dolar** katkısı bulunmaktadır

Gemi Sökümü ve Geri Dönüşümü

- Gemi inşası işleminin tersi.
- İşletim ömrünü tamamlamış, tamir ve bakımı ekonomik olmayan gemilerin çelik aksamaları ve bazı diğer donanımlarının tekrar kullanılmasını sağlayan ekonomik faaliyet.
- Dünyada gemilerin ortalama ömrü 20 ila 35 yıl arasında değişmekte, 20+ gemilerin kaza riskleri artmaktadır.
- Gemilerin **%95'lik** kısmı çelik olarak geri kazanılır. %5'i tehlikeli ve çok tehlikeli maddeler oluşturmaktadır.
- Dünyadaki gemi geri dönüşüm faaliyetlerinin **%97'si** Türkiye'nin de dahil olduğu 5 ülke - Bangladeş, Çin, Hindistan, Pakistan, Türkiye tarafından yapılmaktadır.
- Türkiye'nin gemi söküm bölgesi olan İzmir-Aliağa'da 22 geri dönüşüm firması faaliyet sürdürmekte olup, 2020 yılında 1.200 çalışan ile **855.500 ton** ağırlığa sahip **118** geminin sökümü gerçekleştirilmiştir.

Su Ürünleri Yetiştiriciliği

- Başta insan tüketimi için olmak üzere, su organizmalarının kontrollü şekilde yetiştirilmesi faaliyeti.
- Balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar, su bitkileri, algler ve diğer su canlıları.
- Modern su ürünleri yetiştiriciliğinin Akdeniz bölgesindeki başlangıcı 1970'lere dayanır.
- Akdeniz ülkelerinde hızlı bir büyüme: 1997'den 2007 yılına on yıllık süreçte %70 büyüme
- 1990'dan 2018 yılına kadar su ürünleri sektörü **%527** büyüdü.
- Sektörde AB nezdinde beş ülkede yoğunlaşma: İspanya, Fransa, İtalya, Birleşik Krallık ve Yunanistan AB toplam satış değerinin %74'ünü elde ediyor.
- AB'de toplam girişim sayısının 12.500, çalışan sayısının ise 75.300 olduğu tahmin ediliyor. Doğal stokların azalması, su ürünlerine talebin artmasına paralel gelişimin devam etmesi bekleniyor.

Balıkçılık

- Denizlerde, göllerde ve akarsularda balıkların ve diğer deniz canlılarının çeşitli yöntemlerle avlanması olan balıkçılık sucul ekosistemlerle çok yakın ilişkili bir faaliyettir.
- Dünyada nüfusun %25'i geçimini balıkçılık ve su ürünleri avcılığı ile sağlıyor.
- Balıkçılık sektörünün küresel büyüklüğü **85 Milyar Dolar**
- 1990'dan 2018 yılına kadar olan dönemde dünyada balık tüketimi **%122** arttı. Ancak türler açısından denizle ve okyanuslardaki mevcut balık stoğunun ancak **%65,8'i** biyolojik sürdürülebilirlik özelliği gösteriyor.
- Balıkçılığın sürdürülebilirliği deniz kirliliği, aşırı ve yasa dışı avlanma, bilinçli tüketim gibi pek çok konu ile ilişkilidir.
- Akdeniz balıkçılık faaliyetlerinin toplam değerinin 3 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor.

Mavi Biyoteknoloji

- Yeni ürünler geliştirmek için çeşitli deniz organizmalarının araştırılması ve kullanılması : Yeni ilaçlar, kozmetik ürünler, yiyecekler, besin takviyeleri, biyomalzemeler, enerji kaynakları.
- İnsan yaşamını daha sürdürülebilir kılmaya yönelik yeni ürünlerin geliştirilmesi için Ar-Ge ve teşvikler.
- Denizel canlılardan kanser, enfeksiyon, diyabet, tüberküloz gibi geniş yelpazede kullanabilmesi,
- Zayıflama ürünleri, antioksidanlar, protein takviyeleri
- Alglerden biyoyakıt eldesi
- Mavi biyoteknoloji ile elde edilen yüksek değerli ürünler halen niş sayılabilecek bir pazara sahiptir.

Kıyı Turizmi

- Kıyı ve deniz kullanımına dayanan eğlenme ve dinlenme amaçlı aktiviteleri kapsayan turizm türü.
- Yüzme, güneşlenme aktiviteleri ve ek olarak suyla ilgili sporlar da kıyı turizmi kapsamındadır.
- Türkiye kıyı şeridi uzunluğu yaklaşık 8 bin 500 km'dir. Kıyı şeridi en uzun bölgesi 2 bin 805 km ile Ege Bölgesi'dir (Türkiye kıyılarının üçte biri).
- Karadeniz Bölgesinin toplam kıyı uzunluğu 1550 km olup, 80 km'si Zonguldak, 59 km'si ise Bartın il sınırları içerisinde bulunmaktadır.
- Kıyı turizmi yarattığı geniş istihdam ağı ve gelir ile mavi ekonomi içinde büyük paya sahiptir.
- Akdeniz'deki ülkeler 100 milyona yakın yabancı turist çekerken, İspanya, İtalya, Yunanistan, Fransa ve Türkiye bu ziyaret hacminde %85'lik paya sahiptir.
- Ülkemizde de 2019 yılında turizm gelirleri bir önceki yıla göre yaklaşık %17 artarken ziyaretçi sayısı yaklaşık %14 artış göstermiştir.

Mavi Enerji

- Denizlerin sunduğu rüzgarlar, dalgalar, gelgitler ve diğer enerji kaynakları...
- Açık deniz rüzgar enerjisi (*offshore wind energy*) hem kapasite ve kullanım hem de teknoloji düzeyi olarak en ileri noktadadır.
- En yüksek kurulu güce sahip ülkeler İngiltere (%44) ardından Almanya (%34), Danimarka (%7), Belçika (%6,4) ve Hollanda'dır (%6).
- AB'de sağlanan istihdam 2013-2016 arasında iki katına çıkmış ve 150 bini aşmıştır. Toplam rüzgar enerjisi istihdamının yarısı açık deniz sektöründen doğmaktadır.
- Yüzen açık deniz rüzgar enerjisi (*floating offshore wind energy*) daha ekonomik, üretken ve çevreci olmasına rağmen halihazırda kullanımı oldukça sınırlıdır. İlgili teknolojilerin gelişimi ile gelecekte kullanımının artması beklenmektedir.
- Okyanus enerji sektörü (gelgit ve dalga gücü) rüzgar sektörüne kıyasla oldukça küçük durumdadır. Bu teknolojilerin gelişimi desteğe konu olan önemli bir Ar-Ge alanını teşkil etmektedir. 2008'den 2017'ye Avrupa Birliği'nde toplam 440 milyon Avro kaynak bu tür projelerin desteklenmesine harcanmıştır.

Deniz Dibi Madenciliği

- Deniz dibinde veya deniz suyunda **cansız kaynakların** üretimi, çıkarılması ve işlenmesi
- Denizlerde madenler polimetalik nodüller, polimetalik sülfidler ve kobaltça zengin kabuklar olmak üzere üç farklı tür birikintide bulunmakta,
- Bunların bakır, çinko, nikel, kurşun, indiyum, altın ve gümüş madenler yönüyle zengin olduğu tahmin edilmektedir.
- Henüz ticari madencilik faaliyeti başlamasa da, karasal rezervlerin azalması, sektörlerin artan metal ihtiyacı, elde edilen cevherlerin 2-10 kat arası zengin olması ilgiyi artırmaktadır.
- Potansiyel çevresel sorunlarının, ekosistemlere etkileri araştırılması gerekmektedir.

B Ö L Ü M 2

TÜRKİYE'DE MAVİ BÜYÜME: İZMİR ÖRNEĞİ

Türkiye’de SK

- ❑ Ülkemiz sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin olarak 1992 yılından itibaren oluşturulan uluslararası sözleşmelere taraf olmuş, gerekli yasal ve kurumsal düzenlemeleri yapmış, uluslararası karar ve prensipleri ulusal politika belgelerine yansıtmıştır.
- ❑ Sürdürülebilir kalkınma politikalarının uygulanması, AB üyelik sürecinin 1999 yılından itibaren hızlanması ile daha önem kazanmıştır.
- ❑ Bu süreçte politika ve mevzuat çerçevesinde özellikle atık yönetimi, su ve hava kalitesi ile biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda adımlar atılmıştır

11. Kalkınma Planı

- ❑ Nüfus, şehirleşme, ekonomik faaliyetler ve çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre ve doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı artırmıştır,
- ❑ Çevre kirliliği, iklim değişikliği, çölleşme, ormansızlaşma, biyolojik çeşitlilik kaybı, kuraklık gibi çevre problemleri insan yaşamı ve kalkınma sürecini belirgin bir şekilde etkilemiştir,
- ❑ Talebin ve tüketimin arttığı dünyada sürdürülebilir çevre ve doğal kaynak yönetimi ile yaşanabilir kentlerin inşası daha çok önem kazanmıştır,
- ❑ Planda denizcilik ve deniz taşımacılığı, gemi inşası, savunma, deniz turizmi, deniz dibi madenciliği, denizlerde koruma ve güvenlik gibi mavi ekonominin farklı alanlarının gelişimi 2023 hedefleri ile birlikte ortaya konulmuştur.

Türkiye’de Mavi Büyüme

- ❑ Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz’de toplam 8.333 km uzunluğunda kıyı alanı,
- ❑ Deniz ve kıyının sunduğu olanaklara göre yüzyıllardır gelişen sektörler ve bunlara dair potansiyeller mavi büyüme ve mavi ekonomiyi ülkemiz için önemli kılmaktadır.
- ❑ Ülkemiz genelinde kıyı ve deniz turizmi, denizyolu taşımacılığı, limanlar, balıkçılık, su ürünleri yetiştiriciliği gibi pek çok sektör kurulu biçimde faaliyet göstermektedir.
- ❑ Ayrıca deniz biyoteknolojisi, mavi enerji, deniz dibi madenciliği gibi sektörlerde araştırmalarla bilgi altyapısının genişlemesi bu sektörlerin ülke ekonomisine katkısı noktasında imkanlar sunmaktadır.

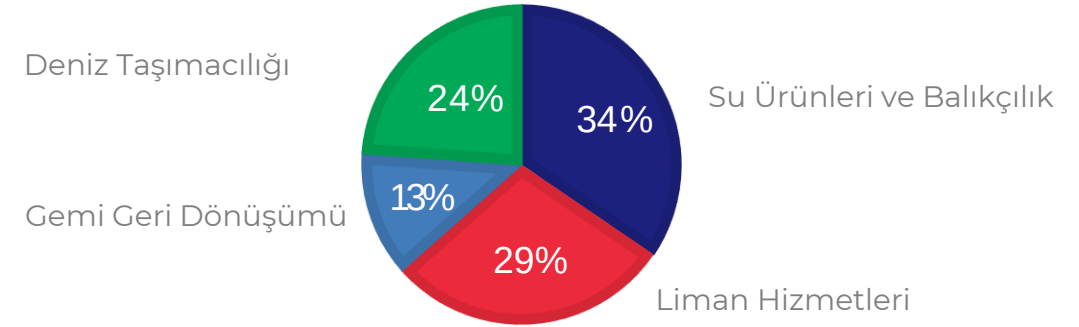
İZMİR'İN MAVİ EKONOMİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

MAVİ EKONOMİNİN ÖLÇEĞİ

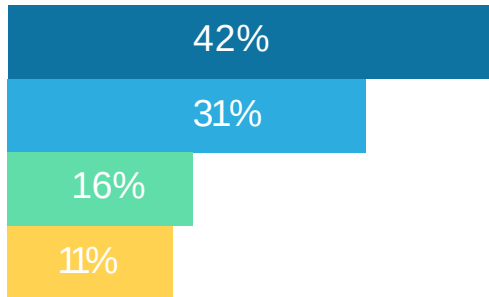
**600 Milyon
USD**

SEKTÖR PAYLARI

İSTİHDAMIN SEKTÖRLER GÖRE DAĞILIMI

Su Ürünleri ve Balıkçılık
Deniz Taşımacılığı
Gemi Geri Dönüşümü
Liman Hizmetleri

DOĞRUDAN İSTİHDAM

14.428

İzmir ve Mavi Ekonomi Üretim

Türkiye'nin sektörel üretiminde İzmir'in göreceli payı:

- İzmir Girdi-Çıktı Analizi (2021) Türkiye'nin sektörel üretiminde İzmir'in göreceli payının en yüksek olduğu sektörün, **su yolu taşımacılığı hizmetleri** sektörü olduğunu göstermektedir.
- İzmir'de su yolu taşımacılığı hizmetlerinde gerçekleşen üretim, Türkiye'de bu sektörde gerçekleşen üretimin %27,8'ini meydana getirmektedir.
- “Balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetler” %15,1 ile dördüncü sıradadır.

Türkiye'nin Sektörel Üretiminde İzmir'in Göreceli Payı (%), 2017

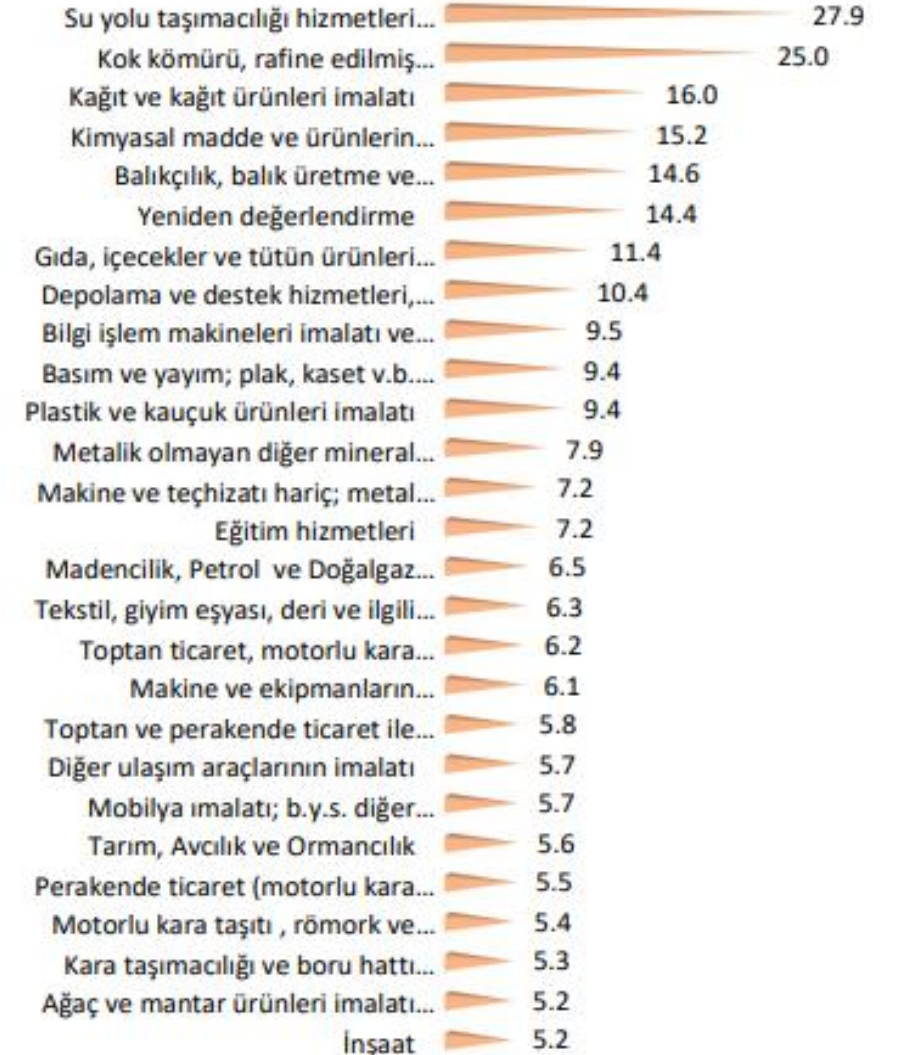
İzmir ve Mavi Ekonomi

Gayrisafi Katma Değer

Türkiye'nin Sektörel Gayri Safi Katma Değerinde İzmir'in Payı:

- Türkiye genelinde su yolu taşımacılığı hizmetleri sektörünün oluşturduğu gayri safi katma değere, İzmir'in yüksek bir katkı verdiğini göstermektedir. %27,9 gibi yüksek bir görece paya sahip olan sektör, İzmir'deki sektörler arasında ilk sırada yer almaktadır.
- Balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetler sektörleri de gayri safi katma değer bakımından görece paya göre üst sıralarda yer alan diğer sektördür.

Türkiye'nin Sektörel Gayri Safi Katma Değerinde İzmir'in Görece Payı (%), 2017

İzmir ve Mavi Ekonomi İhracat

Türkiye'nin Sektörel İhracatında İzmir'in Payı:

- Balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetlerde gerçekleştirilen ihracat, Türkiye'de bu sektörlerde gerçekleştirilen ihracatın dörtte birinden fazladır (%26,9).
- Su yolu taşımacılığı da %24,5 ile en yüksek görelî paya sahip sektörden birisi olarak öne çıkmaktadır. Su yolu taşımacılığı ithalat açısından ise %24,5 oran ile ikinci sıradadır.

Türkiye'nin Sektörel İhracatında İzmir'in Görelî Payı (%), 2017

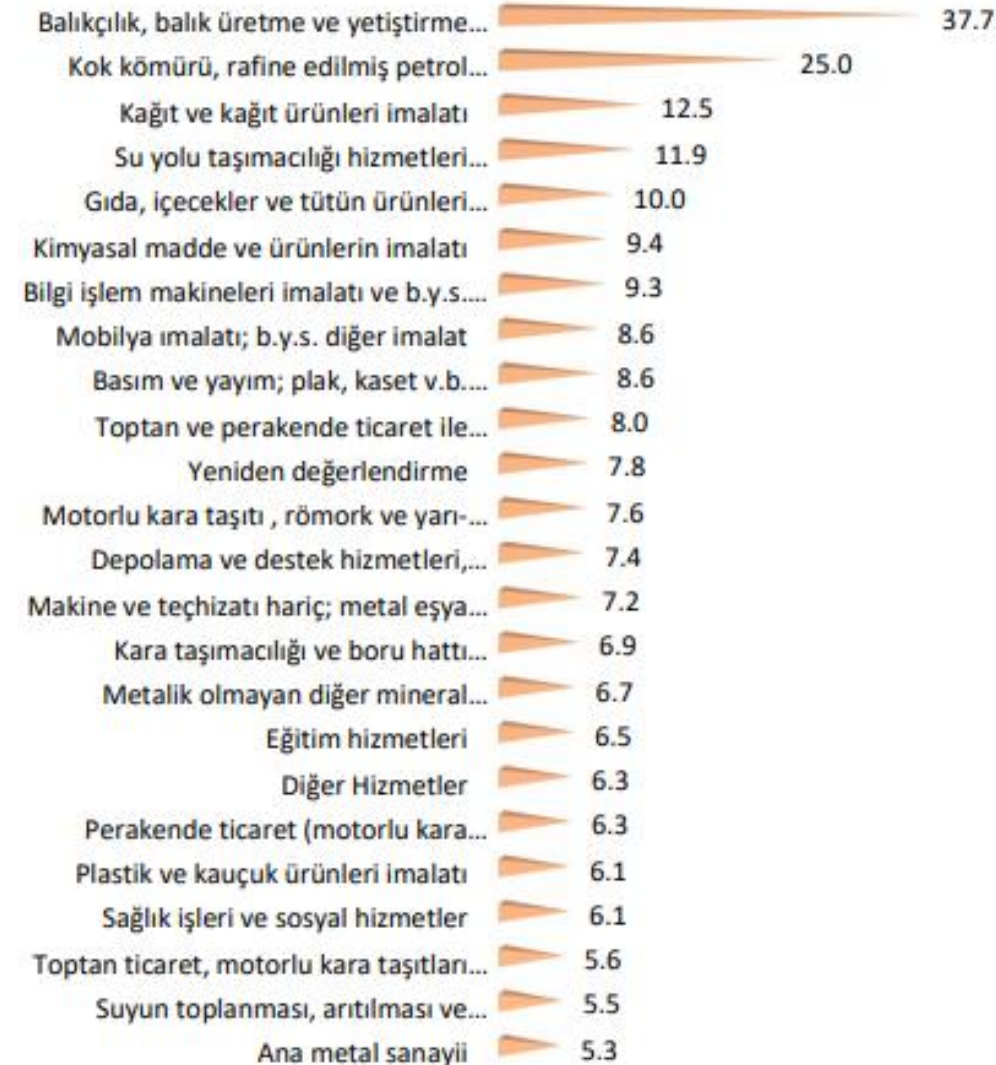
İzmir ve Mavi Ekonomi

Çalışanlara Yapılan Ödemeler

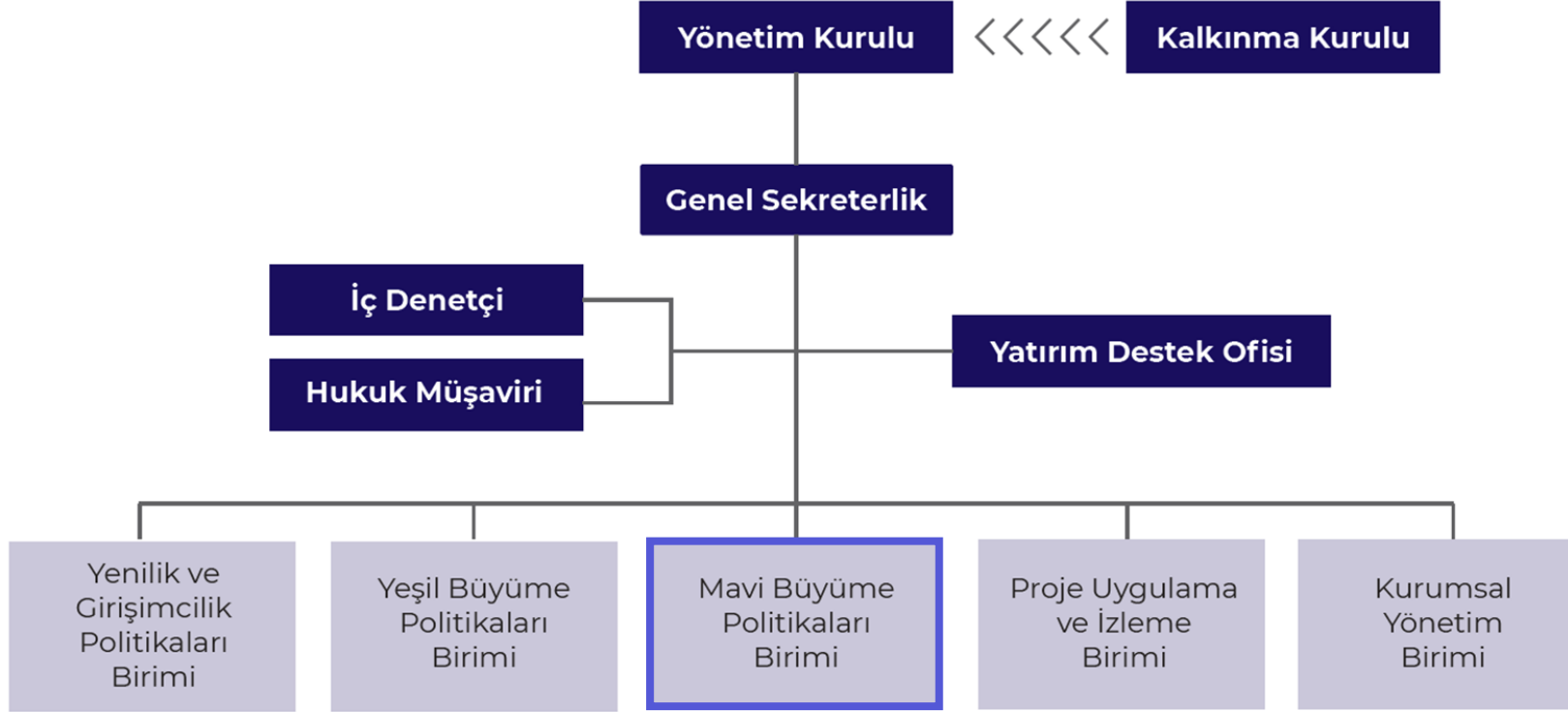
Türkiye’de Çalışanlara Yapılan Ödemelerde İzmir’in Payı:

- İzmir’de çalışanlara yapılan ödemelerin, Türkiye toplamından aldığı göreceli payda ilk sırayı %37,7 gibi yüksek bir oran ile balıkçılık, balık üretme ve yetiştirme çiftliklerinin işletilmesi ve balıkçılıkla ilgili hizmetler sektörü almaktadır. İzmir’de bu sektörde gerçekleşen çalışanlara yapılan ödemeler, Türkiye genelinde bu sektörde gerçekleşen çalışanlara yapılan ödemelerin yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır.

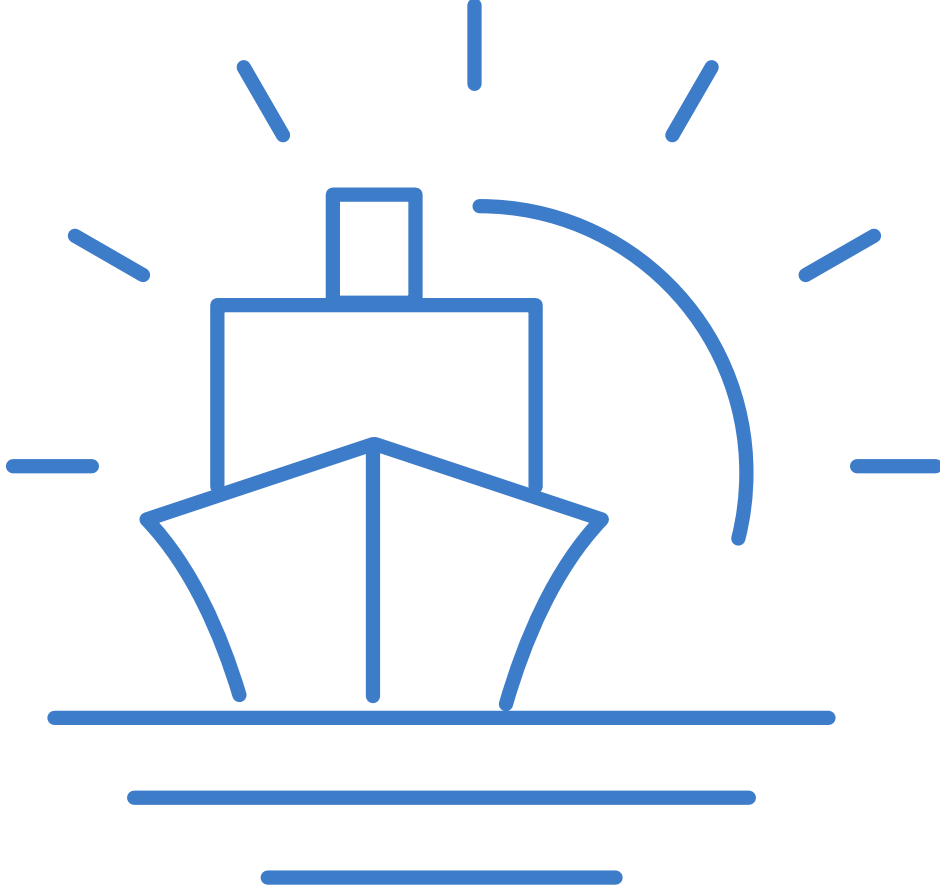
Sektörel Düzeyde Türkiye’de Çalışanlara Yapılan Ödemelerde İzmir’in Göreceli Payı (%), 2017

SOP'larla Uyumlu Organizasyon Yapısı

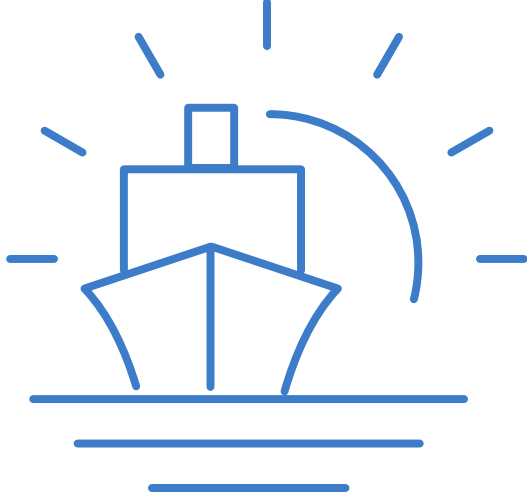

2020 yılında tematik uzmanlaşmaya dayalı bir organizasyon yapısına geçilerek **MAVİ BÜYÜME POLİTİKALARI BİRİMİ** oluşturuldu.

DENİZ EKONOMİSİ SOP

*İzmir'de mavi büyüme
ilkeleri odağında deniz
ve kıyı ekonomisinin
geliştirilmesi*

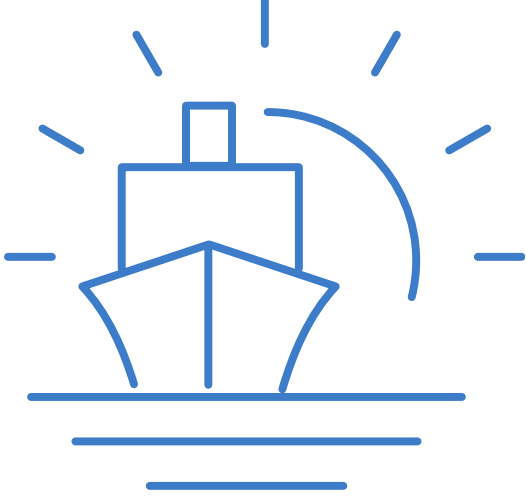
Deniz Ekonomisi Sonuç Odaklı Programı

İzmir’de mavi büyüme ilkeleri odağında deniz ve kıyı ekonomisinin geliştirilmesi

- ▷ İzmir’de mavi ekonomi sektörlerinin potansiyelinin ve rekabet gücünün geliştirilmesi,
- ▷ İzmir’de deniz taşımacılığı ve liman hizmetlerinin geliştirilmesi,
- ▷ İzmir’de mavi enerji kaynaklarının belirlenmesi, değerlendirilmesi ve mavi enerji ekipman üretiminin geliştirilmesi,
- ▷ İzmir’de tasarım ve yaratıcılık odaklı ekonomik faaliyetlerin ve kıyı turizminin geliştirilmesi,

Deniz Ekonomisi SOP

2021 Yılı Önemli Faaliyetler

▷ Analiz

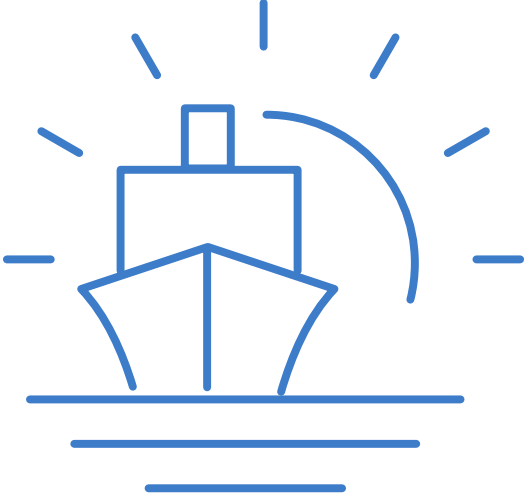
- ▷ İzmir Limanları Mevcut Durum Analizi ve Gelişim Perspektifi
- ▷ Türkiye’de Yaratıcı Endüstrilerin İBBS-2 Bölgeleri Düzeyinde Analizi: İzmir’e Bir Bakış
- ▷ İzmir Yaratıcı Endüstriler Ekosistemi Haritalama Çalışması
- ▷ Gemi Geri Dönüşüm Endüstrisi Değer Zinciri Analizi

▷ Fizibilite

- ▷ Deniz Patlıcanı Üretim Çiftliği
- ▷ Zehirsiz Tekne Boyaları (Antifouling) Boya Üretimi Ön Fizibilitesi
- ▷ Termoplastik Kompozit Üretim Tesisi Ön Fizibilitesi

▷ Diğer

- ▷ Kadim Kültür ve Üretim Havzalarının Belirlenmesi Çalışması
- ▷ İzmir Sualtı Kültürel Mirasının Belirlenmesi Çalışmaları
- ▷ İzmir Turizm Stratejisinin İzleme ve Değerlendirme Modelinin Oluşturulması Çalışmaları

Deniz Ekonomisi SOP **2022 Yılı Faaliyetleri**

- ▷ İzmir Limanları Gelişim Perspektifi ve Liman Ekosistemi
- ▷ İzmir Deniz Üstü Rüzgâr Enerjisi Sektörüne Yönelik Çalışmalar
- ▷ Gemi Geri Dönüşümü Sektörüne Yönelik Çalışmalar
- ▷ Su Ürünleri Yetiştiriciliği ve Balıkçılık Alanına Yönelik Çalışmalar
- ▷ Yaratıcı Endüstrilerin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar
- ▷ Kıyı Turizminin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar
 - ▷ İzmir Turizm Stratejisi İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları

B Ö L Ü M 3

KARADENİZ İÇİN BİR DEĞERLENDİRME

KARADENİZ İÇİN FIRSATLAR VE POTANSİYEL ÇALIŞMA KONULARI

ZONGULDAK

▷ FİLYOS LİMANI

- ▷ 25 Milyon ton kapasite ile Karadeniz'in en büyük limanı
- ▷ Türkiye'nin 3. büyük limanı
- ▷ Lojistik merkez potansiyeli
- ▷ Kuşak ve Yol Girişimi
- ▷ Geniş hinterland,
- ▷ Endüstri bölgesi imkanları
- ▷ Konteyner, dökme yük ve kuru yüklere hizmet

KARADENİZ İÇİN FIRSATLAR VE POTANSİYEL ÇALIŞMA KONULARI

BARTIN

▷ AHŞAP TEKNE İMALATI

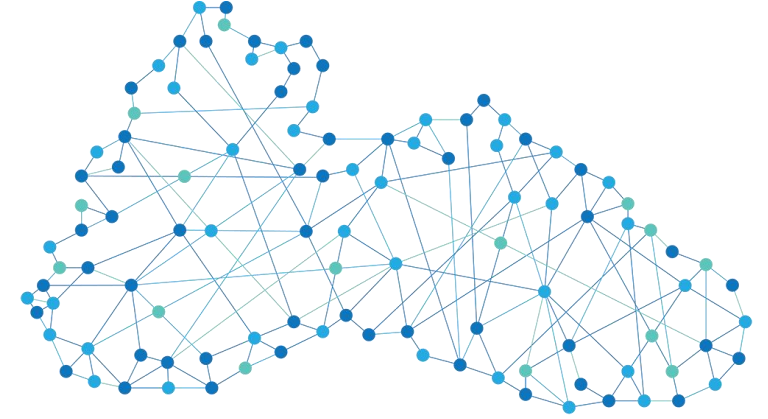
- ▷ Küresel yat pazarı büyüklüğü yaklaşık 7,5 Milyar USD
- ▷ Her yıl %5,6 oranında büyüyen bir pazar
- ▷ Türkiye'nin gemi inşa ve yat, tekne imalatı sektörünün ihracatı 1 Milyar USD (2020)
- ▷ Tekne ve yat imalatı sektörünün payı %0, 07 (125 Milyon USD)
- ▷ COVID sonrası dönemde ilginin büyüdüğü bir sektör
- ▷ İşgücü uzmanlaşması

KARADENİZ İÇİN FIRSATLAR VE POTANSİYEL ÇALIŞMA KONULARI

ORTAK ÇALIŞMA KONULARI

- ▷ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ
 - ▷ Levrek ve Alabalık yetiştiriciliği
 - ▷ Balıkçılık ve su ürünlerine yönelik teknolojiler
 - ▷ Su girişimciliği
- ▷ KARADENİZ KIYISI OLAN ÜLKELERLE SINIRÖTESİ İŞBİRLİKLERİ
 - ▷ The Black Sea Economic Cooperation (BSEC)
 - ▷ A Blue Growth Initiative for Research and Innovation in the Black Sea
- ▷ KIYI TURİZMİ VE ALTERNATİF TURİZM
 - ▷ Kamp ve Karavan Turizmi
 - ▷ Bisiklet Turizmi

CONNECT BLACK SEA

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

mbpb@izka.org.tr

İZMİR KALKINMA AJANSI